

**ПОЉОПРИВРЕДНЕ СТРУЧНЕ
СЛУЖБЕ СРБИЈЕ**

**POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA
POŽAREVAC D.O.O.
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE TRGOVINE, ŠUMARSTVA I
VODOPRIVREDE**

BILTEN

Datum : 10.08. 2013.

**Dunavska 91, 12000 Požarevac
Centrala: (012)553-131 ;Fax:553-133; e-mail:[pssstig @open.telekom.rs](mailto:pssstig@open.telekom.rs)**

Sadržaj:

- Orah -

(Đorđević Ana , dipl. ing. prehrambene tehnologije)

- Higijenska ispravnost mleka -

(Vujčić Nenad, dipl. Ing.)

- Pravilnik o podsticajima programima za investicije u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta kroz podršku podizanja višegodišnjih proizvodnih zasada voćaka, vinove loze i hmelja -

(Stojanović Aleksandar, dipl. ing.)

- Suzbijanje korova na strnjištu totalnim herbicidima-

(Jurišić Jovica, dipl.ing. zaštite bilja)

- Postrna setva i lekovita svojstva cvekle -

(Vlajkovic Jorgovanka, dipl. ing.)

-Fulvia fulva - prouzrokovac plesnivosti lista paradajz

(Božanić Monika, dipl. ing. zaštite bilja)

- Oštećenja kukuruznog plamena na parcelama pod kukuruzom

(Jovanović Zvezdana, dipl.ing.)

- Izveštaj sa STIPS-a o ceni povrća sa zelene pijace iz Požarevca

Orah

Orah se smatra jednom od najstarijih hranljivih namirnica, jer je rastao kao divlja biljka u vidu orahovih šuma. Ne zna se njegovo tačno poreklo, ali smatra se da potiče iz Azije, a odatle se preko Mediterana proširio po čitavom svetu.

Oduvek su bila oprečna mišljenja o ovom blagotvornom voću, u pojedinim mitologijama je potpuno ocrnjen, dok su ga druge kulture smatrale svetim voćem. Međutim do savremenog doba se zadržao kao deo obreda, najčešće kao simbol plodnosti.

U poređenju sa ostalim koštunjavim voćem, smatra se najzdravijim, pre svega zbog velikog sadržaja omega – 3 masnih kiselina, ali i zbog duplo većeg sadržaja antioksidansa.

Omega – 3 masne kiseline imaju protivupalna svojstva i pružaju zaštitu kardiovaskularnog sistema, snižavanjem krvnog pritiska. Konzumiranjem 30 – 50g oraha dnevno, obezbeđuje se dnevna propisana doza omega – 3 masnih kiselina i znatno smanjuje rizik od srčanih bolesti. Ove kiseline sprečavaju oksidaciju LDL, „lošeg“ holesterola, iako se orasi smatraju masnim voćem.

Antioksidansi koji su prisutni u orasima su boljeg kvaliteta u odnosu na one koji se nalaze u ostalom koštunjavom voću i samim tim efikasniji su u sprečavanju oštećenja ćelija organizma, pri reakcijama oksidacije i štetnom delovanju slobodnih radikala. Na ovaj način orasi su i zvanično zaštitnici zdravlja u borbi protiv kancera.

Kalorijska vrednost oraha je velika, 100g oraha ima oko 650kcal, odnosno 2738KJ. U najvećem procentu kreću se masti 63 – 65%, ali ukoliko se unose u kontrolisanim količinama, mogu i da podstaknu gubitak telesne težine, jer vrlo brzo zasite.

Orasi su bogati proteinima, dijetalnim vlaknima i vitaminima. Dominiraju vitamini grupe B: B₁, B₂, B₃, B₅ i B₆, ali prisutni su i vitamini PP, E i A. Minerali koji su prisutni u ovom hrskavom voću su: kalijum, kalcijum, natrijum, gvožđe, fosfor i magnezijum.

Karakteristično za orahe je da nije samo plod lekovit i hranljiv, već izuzetna lekovita svojstva poseduje mlado lišće. Čaj od lišća u kombinaciji sa medom koristan je za čišćenje i jačanje organizma. Pre svega pokazao se kao efikasan za poboljšanje varenja, protiv čireva, kostobolje.

Koristi se za ispiranje desni radi sprečavanja bolesti i krvarenja istih, za ispiranje upaljenih očiju, gnojnih rana. Takođe mogu se lečiti brojne nepoželjne promene na koži, kao što su bubuljice, kraste, lišajevi ili radi sprečavanja prekomernog znojenja nogu.

Specifičan ukus koji orah poseduje čini ga odličnim dodatkom slatkim, slanim jelima, ali i salatama. Zvanična medicina ga priznaje kao lekovitog. Svakodnevnim korišćenjem u određenoj količini orasi će nam omogućiti bolje zdravlje, veću energiju i živost organizmu.

Dorđević Ana, dipl. ing. prehrambene tehnologije

Higijenska ispravnost mleka

Higijenska ispravnost mleka zavisi od zdravstvenog stanja vimena, higijene štale i muže i od hlađenja mleka posle muže. Mleko koje potiče iz zdravog vimena, po pravilu, nema mikroorganizama. Oni dospevaju u mleko naknadnom infekcijom prilikom napuštanja vimena i njihov broj je veći ako je:

- vime prljavo;
- ako je oprano a potom nije posušeno;
- ako je prostor u štali ili na mestu muže nehigijenski i ako su mašine za mužu prljave.

Pre početka muže staja mora biti počišćena i provetrena bar jedan sat pre muže, da bi bilo dovoljno vremena da se prašina slegne. U ovom periodu izbegavati sve radnje koje dovode do podizanja prašine u staji (raznošenje kabaste hrane, četkanje muznih grla i sl.) Mužač mora biti edukovan o načinu muže bilo da je ručna ili mašinska, mora dezinfikovati ruke i imati čistu odeću i obuću. Mužač je obavezan da uradi predmuznu probu, koja se radi na crnoj podlozi da bi se uočile sve promene, ako ih ima, u prvim mlazevima mleka. S obzirom da su prvi mlazevi mleka kontaminirani mikroorganizmima iz sisnog kanala to se njihovim odbacivanjem broj mikroorganizama u mleku smanjuje. Ovo mleko se ne prosipa po staji, već se nakon prokuvavanja može iskoristiti kao stočna hrana.

Muža započinje pranjem vimena, najbolje tekućom vodom, ili mlakom vodom iz kante posebno namenjene za tu svrhu. Posle toga vime se posušuje suvom krpom i dezinfikuje vodenim rastvorom dezinficijensa koja deluju veoma kratko (recimo: 2-4 g/dm³ NaClO + 25 g NaCl, pH 7) i potom skida papirnim ubrusima. Na ovaj način sise su suve i dezinfikovane, a kontaminacija mleka svedena na minimum. Mašinska muža ima prednost u odnosu na ručnu zbog toga što se postiže ujednačenije pražnjenje vimena, kao i manji kontakt mleka sa spoljašnjom sredinom. Posle muže vime je neophodno zaštititi potapanjem sise u sredstvo za dezinfekciju, kada se stvara čep koji onemogućava mikroorganizmima da prodru u sisni kanal i u unutrašnjost vimena. Takođe, posle svake muže oprema za mužu se ispere vodom, pere rastvorom sode, a potom ispere vodom i dezinfikuje sredstvom za dezinfekciju.

Radi smanjenja broja somatskih ćelija, muzne životinje se podvrgavaju redovnom veterinarskom pregledu (koji se obavlja dva puta godišnje), uz tačno definisan program suzbijanja mastitisa. Takođe, neophodna je maksimalna kontrola u primeni hemijskih jedinjenja u proizvodnji i konzervaciji stočne hrane i prelazak na organsku proizvodnju, a u cilju smanjenja ili eliminacije njihovih rezidua u mleku. Mleko, najkasnije dva sata posle muže, se mora ohladiti na 0,5-4°C, čime se sprečava raznožavanje mikroorganizama. Ovo se ostvaruje prebacivanjem mleka u najbliži laktofriz. Staru naviku, držanja kanti pored puta, dok otkuplivač ne svrati, moramo zaboraviti.

Vujčić Nenad, dipl.ing.

Pravilnik o podsticajima programima za investicije u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta kroz podršku podizanja višegodišnjih proizvodnih zasada voćaka, vinove loze i hmelja

Ovim pravilnikom bliže se propisuju podsticaji programima za investicije u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanja standarda kvaliteta, koji obuhvataju podršku za investicije u poljoprivrednu proizvodnju kroz podsticanje podizanja višegodišnjih proizvodnih zasada voćaka, vinove loze i hmelja.

Podsticaji za podizanje proizvodnih zasada obuhvataju podršku koja se odnosi na:

- 1) nabavku sadnica voćaka, vinove loze i hmelja;
- 2) nabavku naslona za proizvodne zasade, odnosno radi nabavke kolja kod zasada vinove loze sa sortom Prokupac gajene na tradicionalan način (u daljem tekstu: nabavka naslona, odnosno kolja)
- 3) pripremu, obradu zemljišta, kopanje jamića za sadnju i sadnju (u daljem tekstu: priprema zemljišta);
- 4) hemijsku analizu zemljišta sa preporukom đubrenja zemljišta za sadnju i/ili ispitivanje mehaničkog sastava zemljišta (u daljem tekstu: analize zemljišta).

Pravo na podsticaje za podizanje proizvodnih zasada, u skladu sa zakonom i ovim pravilnikom, ima:

- 1) fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva;
- 2) preduzetnik;
- 3) pravno lice, i to: (1) privredno društvo; (2) zemljoradnička zadruga; (naučnoistraživačka organizacija, škola, zadužbina, manastir i crkva.

Fizičko lice ostvaruje pravo na podsticaje ako:

- 1) je upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava u skladu sa zakonom kojim se uređuje poljoprivreda;
- 2) na dan podnošenja zahteva u Registru ima prijavljene površine na kojima su podignuti proizvodni zasadi pod odgovarajućim kulturama;
- 3) je upisan u Vinogradarski registar u skladu sa zakonom kojim se uređuje vino, u slučaju podnošenja zahteva za podsticaje za proizvodne zasade vinove loze.

Pravo na podsticaje ostvaruje se pod uslovom da je novi proizvodni zasad podignut:

- 1) u četvrtom kvartalu prethodne kalendarske godine;
- 2) u prvom i drugom kvartalu tekuće kalendarske godine.

Pravo na podsticaje ostvaruje se pod uslovom da su ispunjeni odgovarajući uslovi u pogledu zemljišta na kojima su podignuti proizvodni zasadi, i to:

- 1) da su katastarske parcele na kojima su podignuti proizvodni zasadi u svojini lica ili na tim parcelama imaju pravo zakupa, odnosno korišćenja na osnovu ugovora o zakupu, na period od najmanje deset godina za proizvodne zasade voćaka, vinove loze i hmelja, odnosno za period od najmanje dve godine za proizvodne zasade jagode, računajući godinu od koje se ostvaruje pravo na podsticaje;
- 2) da se zemljište koristi na osnovu ugovora o zakupu koji je zaključen sa Ministarstvom, crkvom ili manastirom;
- 3) da na dan podnošenja zahteva nije pod teretom (hipoteka, plodouživanje i drugo);
- 4) da se po nekom drugom osnovu ne koriste bespovratna podsticajna sredstava za podizanje istih proizvodnih zasada na istoj katastarskoj parceli;
- 5) da je pre podizanja proizvodnog zasada na katastarskim parcelama izvršena osnovna hemijska analiza zemljišta sa preporukom đubrenja;
- 6) da je izvršeno rigolovanje (duboka obrada), odnosno podrivanje zemljišta na katastarskim parcelama na kojima su podignuti proizvodni zasadi sa minimalnom dubinom od 0,6 metara, odnosno sa minimalnom dubinom obrade zemljišta od 0,3 metra za proizvodne zasade jagodastih vrsta voćaka;
- 7) proizvodni zasad jagoda nije podignut po sistemu vertikalne tehnologije gajenja.

Pravo na podsticaje se ostvaruje za jedan ili više podignutih proizvodnih zasada, a najmanja površina svakog proizvodnog zasada treba da iznosi:

- 1) 0,3 hektara - za svaku vrstu jagodastih voćaka, vinove loze i hmelja;
- 2) 0,5 hektara - za svaku vrstu jabučastih, koštičavih i jezgrastih voćaka.

Proizvodni zasad može da se nalazi na jednoj ili više katastarskih parcela, ali katastarske parcele moraju da se nalaze jedna pored druge i da čine jednu celinu.

Najveća površina za koju mogu da se ostvare podsticaji za sve proizvodne zasade iznosi 10 hektara, a za proizvodne zasade jagode 5 hektara. Proizvodni zasad mora da ispunjava i odgovarajuće uslove u pogledu gustine sadnje (broja posađenih sadnica) za svaku voćnu vrstu, vinovu lozu i hmelj. Pravo na podsticaje se ostvaruje pod uslovom da je primljeno najmanje 90% posađenih sadnica i ako su sadnice zdravstveno i sortno ispravne.

Pravo na podsticaje za podizanje proizvodnih zasada ostvaruje se tako što se podnosi zahtev na Obrascu koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo. Zahtev se podnosi Upravi za agrarna plaćanja najkasnije do 31. avgusta tekuće kalendarske godine. Podnosilac zahteva može da ostvari pravo na podsticaje podnošenjem samo jednog zahteva.

Uz Zahtev se prilaže:

- 1) račun na ime podnosioca zahteva o plaćenom iznosu za kupovinu sadnica plaćenih u toku prethodne, odnosno u toku tekuće kalendarske godine u kojoj se podnosi zahtev, a do dana podnošenja zahteva;
- 2) račun na ime podnosioca zahteva o plaćenom iznosu za pripremu zemljišta izvršenu u toku prethodne ili tekuće kalendarske godine, odnosno overena izjava podnosioca zahteva da je izvršio pripremu zemljišta, do dana podnošenja zahteva;
- 3) račun na ime podnosioca zahteva o plaćenom iznosu za analizu zemljišta izvršenu u toku prethodne ili tekuće kalendarske godine, odnosno overena izjava podnosioca zahteva da je izvršio hemijsku analizu zemljišta, do datuma podnošenja zahteva;
- 4) račun na ime podnosioca zahteva o plaćenom iznosu za nabavku naslona, odnosno kolja;
- 5) izvod iz Registra privrednih subjekata za pravna lica odnosno preduzetnike ne stariji od šest meseci;
- 6) rešenje o upisu u Vinarski registar (za podnosioca zahteva koji je proizvođač vina) ili rešenje o upisu u Registar proizvođača rakije i drugih alkoholnih pića (za podnosioca zahteva koji je proizvođač rakije i drugih alkoholnih pića), odnosno rešenje o upisu u Vinogradarski registar i izvod iz Vinogradarskog registra (za podnosioca zahteva koji je proizvođač grožđa);
- 7) kopija plana u razmeri 1:1000, 1:2500, 1:2800 ili 1:2880 i izvod iz katastra nepokretnosti sa podacima o vlasništvu, za sve katastarske parcele koje su predmet Zahteva;
- 8) izjava podnosioca zahteva overena u sudu ili opštini da po nekom drugom osnovu ne koristi bespovratna podsticajna sredstva za podizanje istih proizvodnih zasada;
- 9) investiciona saglasnost Ministarstva za podizanje višegodišnjih zasada na zakupljenom državnom zemljištu;
- 10) ugovor o zakupu, odnosno korišćenju ako je proizvodni zasad podignut na zakupljenom zemljištu, ili korišćenju overen u sudu.

Sva potrebna dokumenta moraju da glase na podnosioca zahteva i prilažu se u originalu ili kao overena kopija u sudu ili opštini.

Podsticaji se isplaćuju na osnovu rešenja, po redosledu podnošenja zahteva. Za proizvodne zasade sa naslonom isplata se vrši u dve rate, a druga rata se isplaćuje naredne godine, nakon postavljanja naslona i izvršenog drugog kontrolnog pregleda od strane nadležnog inspektora.

Maksimalni iznosi po korisniku podsticaja za podizanje proizvodnih zasada, u zavisnosti od vrste podsticaja, jesu:

- 1) za nabavku sadnica voćaka, vinove loze i hmelja - 1.200.000 dinara;
- 2) za nabavku naslona, odnosno kolja - 500.000 dinara;
- 3) za pripremu zemljišta - 200.000 dinara;
- 4) za hemijsku analizu zemljišta, odnosno ispitivanje mehaničkog sastava zemljišta - 100.000 dinara.

Stojanović Aleksandar dipl.ing.

Suzbijanje korova na strnjištu totalnim herbicidima

Višegodišnji korovi, kao što su divlji sirak, palamida, poponac, zubača, divlja kupina i štafelj (divlje zelje), predstavljaju ozbiljan problem u većini useva. S obzirom da se razmnožavaju na dva načina, putem semena i putem rizoma, veoma brzo se šire.

Strnjište predstavlja idealno mesto za suzbijanje ovih korovskih vrsta, pre svega zbog mogućnosti upotrebe totalnih herbicida.

Korišćenjem totalnih herbicida istovremeno se suzbija više korovskih vrsta i deluje se kako na nadzemni deo, tako i na podzemni (rizomski) deo biljke.

Posle žetve strnih žita, potrebno je sakupiti i izneti slamu, kako bi se korovi ne smetano razvijali. Kada korovi dostignu visinu oko 30 cm treba primeniti totalne herbicide.

U ovu svrhu se najčešće koriste herbicidi na bazi GLIFOSATA (Cosmic-36, Dominator, Glifol, Glifomark, Bingo-480, Glifosav-480, i dr.)

Za suzbijanje divljeg sirka i palamide koristi se količina od oko 5-6 l/ha, dok se za suzbijanje divlje kupine upotrebljava oko 7-8 l/ha, a za zubaču i 10 l/ha. Preporučana količina vode je do 200 - 300 l/ha. Suzbijanje ostalih jednogodišnjih korova na strnjištu kao što ambrozija, štir, pepeljuga, čičak koristiti količine od oko 5-6 l/ha totalnih herbicida.

Jurišić Jovica, dipl.ing. zaštite bilja

Postrna setva i lekovita svojstva cvekle

Cvekla je izuzetno korisno i cenjeno povrće u ishrani ljudi. Može se proizvoditi u redovnoj kao i u postrnoj setvi. Za proizvodnju u postrnoj setvi obavezno je navodnjavanje.

Svakako za postrnu setvu predusevi su ozima žita. Pripremu zemljišta i setvu treba obaviti tako da se nicanje završi do kraja jula. Važno je kada će nići a ne kada će se posejati. Za đubrenje treba koristiti mineralno đubrivo 18:16:24 u količini od 400-500 kg/ha. Setva se obavlja u redove na rastojanju 50 cm i 8-10 cm u redu. Za jedan hektar potrebno je 5-6 kg semena. Obavezne su mere nege (međuredno kultiviranje, zaštita od korova, bolesti i štetočina , navodnjavanje), u cilju postizanja većih prinosa .

Zalivanja (navodnjavanje) moraju biti redovna a posebno posle setve kako bi nicanje bilo brzo i ujednačeno. Posle nicanja voditi računa o prisustvu buvača koje treba suzbijati jer mogu da nanesu značajne štete. Prisustvo naknadno izniklih korova suzbija se herbicidima ili ručnim okopavanjem, kao i kultiviranjem. Takođe treba voditi računa o prisustvu biljnih bolesti a posebno Cercospore koja se javlja u kasnijim fazama porasta.

Vadi se u jesen kada koren dostigne prečnik 5-8 cm. Prinosi se kreću od 20-30 t/ha. Čuva se bez lišća u trapovima, podrumima i sl. Iznosi se na tržište tokom jeseni i zime.

Upotrba cvekla

Zbog svoje lekovitosti, cvekla se odavno upotrebljava u narodnoj medicini, ali se i u savremenoj medicini sve češće koriste njena lekovita svojstva.

Zbog svojih lekovitih sastojaka, najviše se koristi koren, on sadrži malo kalorija, a dosta korisnih sastojaka, vitamina i minerala.

Sastav korena cvekle

Lekovita svojstva korena cvekle potiču od: antocijana, bakera, belančevina, betaina, betanina, biljnih vlakana, biljnih masti, broma, vitamina B1, B2 i B12, vitamina C, gvožđa, joda, kalijuma, kalcijuma, kobalta, litijuma, magnezijuma, mangana, natrijuma, oksalnu kiseline, prirodnih šećera, rubidijuma, selen, stroncijuma, sumpora, ugljenih hidrata, fluora, folne kiseline, fosfora, hroma, cezijuma, cinka.

Lekovita svojstva

Blagotvorno deluje na organizam i povećava njegovu otpornost na infekcije respiratornog sistema. Idealno deluje na snaženje fizičkih ili iscrpljenih osoba. Lekovitom je čine betanin i betain, glutaminska i asparganska kiselina (veoma važne za funkciju mozga i nerava). Antocijan je obojena crvena materija koja u sebi sadrži veliku količinu gvožđa. Cveklin sok povoljno utiče na

obnavljanje krvi, otklanja smetnje u krvotoku, reguliše krvni pritisak, suzbija tumor. Podstiče lučenje mokraćne i razmenu materija, reguliše rad želuca i creva, jača jetru, podstiče lučenje žuči. Umirujuće deluje na nervni sistem. Pogodna je u lečenju nadbubrežne žlezde. Preporučuje se u lečenju osteoporoze. Ne smeta osobama sa poremećenom želudačnom kiselinom. Cvekla je jedinstvena zbog visokog sadržaja anti-kancerogenih materija i karotenoida (terapije protiv raka Rudolfa Breussa).Ovo povrće je takođe odličan izvor folne kiseline. Cvekla je prepuna antioksidanata, koji štite organizam od prevremenog starenja i pomažu u borbi protiv mnogih bolesti pa je zbog toga zovu eliksir mladosti.

Cvekla se možete konzumirati u kuvanom ili sirovom obliku. Tokom kuvanja cvekla gubi neke vredne sastojke, zbog čega se preporučuje konzumiranje cvekle u sirovom stanju. Kao lek se najčešće koristi sok od cvekle.

Vlajkovic Jorgovanka, dipl. ing

Fulvia fulva - prouzrokovatelj plesnivosti lista paradajza

Plesnivost lista paradajza je bolest koja se manifestuje samo na lišću paradajza, i to prvo na donjem, a zatim se postepeno širi i na gornje listove. Na licu zaraženog lišća javljaju se hlorotične pege sa nejasnim rubovima, dok na naličju lista u okviru pega gljiva počinje da sporuliše u vidu maslinasto-zelene ili sivo-purpurne somotaste prevlake. Sa razvojem bolesti obim pega se povećava, pri čemu se one spajaju, a zaraženo lišće se uvija i vene, a u slučaju jakih zaraza može doći i do opadanja listova.

Razvoju bolesti pogoduje visoka relativna vlažnost vazduha i temperatura od 22 – 25 C, pri čemu se zaraza može ostvariti za četiri sata.

Kako se bolest javlja prvenstveno u plastenicima i staklenicima, kao osnovna mera nege preporučuje se njihovo redovno provetranje, kao i što bolja osvetljenost. Zalivanje treba obavljati u jutarnjim časovima.

Od preparata za suzbijanje ovog patogena, mogu se primeniti:

- ORTIVA OPTI 480 SC (a.m. hlorotalonil + azoksistrobin), u kolučini 2-2,5 l/ha, sa karencom 3 dana
- SIGNUM (a.m. boskalid + piraklostrobin), u kolučini 0,7 kg/ha, sa karencom 14 dana.

Božanić Monika, dipl. ing. zaštite bilja

Oštećenja kukuruznog plamenca na parcelama pod kukuruzom

Kukuruzni plamenac (*Ostrinia nubilalis*) je štetočina koja napada veći broj biljaka, ali najveće štete može praviti na kukuruzu. Usled napada ove štetočine prinos kukuruza može biti smanjen do 25% i više.

Ovaj leptir ima različite polove. Ženke su krupnije, svetlije boje, sa rasponom krila od 25-35 mm, dok su mužjaci tamniji, sa rasponom krila 20-30 mm. U našim uslovima, broj generacija kukuruznog plamenca varira od 1-2 godišnje. Prezimljava u stadijumu gusenice u kukuruzovini ili drugim biljnim ostacima. Masovni let leptira počinje obično u doba metličenja kukuruza. Leptiri su aktivni u večernjim satima i noću. Posle parenja ženke polažu jaja na naličje listova, pretežno uz glavni nerv liske. Jaja koja su položena su sitna, složena jedno do drugog, veličine do 0,5 mm. Ispiljene gusenice su u početku belosive, sa crnom glavom, a kasnije potamne. Dužina gusenica je 2,5 cm.

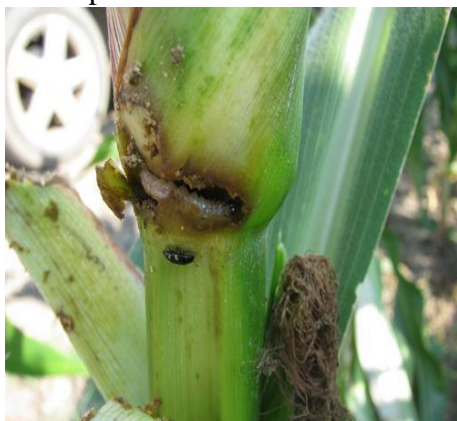
Nakon piljenja gusenice se kreću ka rukavcu listova, oštećujući lišće tako što prave sitne otvore nepravilnog oblika. Gusenice se ubušuju u stabljike oko rukavca ili u zoni klipa. Štete od prve generacije su na metlici, dršci klipa koja se lomi i na stablu. Gusenice druge generacije oštećuju listove, hrane se zrnem, buše stabljiku koja se lomi i pada.

Početak avgusta meseca je period intenzivnog polaganja jaja i početka piljenja larvi.

Potrebno je svakodnevno obilaziti parcele , a naročito tamo gde je veća mogućnost pojave kukuruznog plamenca .Razlozi koji dovode do mogućnosti pojave ove štetočine su:

- kukuruz sejan u ranim rokovima setve(poklapanje porasta kukuruza i osetljive faze sa polaganjem jaja),
- parcele sa povećanim brojem biljaka po jedinici površine,gust sklop,povećanje nivoa vlažnosti u usevu ,
- zakorovljene parcele,
- veće količine osnovnog NPK đubriva,intenzivna prihana useva azotom,ne izbalansirana primena stajnjaka,
- izostajanje osnovne obrade ,
- parcele pod monokulturom.

Slika 1. Oštećenja

Slika 2. Kukuruzni plamenac

Slika 3. Jajno leglo

Jovanović Zvezdana, dipl.ing.

IZVEŠTAJ ZA POVRCE - ZELENA PIJACA

IZVEŠTAJ ZA POVRCE - ZELENA PIJACA

REPUBLIKA SRBIJA - MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

Mesto prikupljanja cena: **Požarevac 05/08/2013 - 19/08/2013**

Proizvod Ponuda Komentar

1	Blitva sve sorte srednja standardno Domace veza	15.00	25.00	20.00	N S
2	Brokola sve sorte srednja standardno Domace kg	80.00	100.00	90.00	N S
3	Cvekla sve sorte srednja standardno Domace kg	60.00	80.00	70.00	N P
4	Celer sve sorte srednja standardno Domace kg	190.00	210.00	200.00	N S
5	Karfiol sve sorte srednja standardno Domace kg	70.00	90.00	80.00	N P
6	Krompir beli srednja standardno Domace kg	60.00	80.00	70.00	N P
7	Krompir crveni srednja standardno Domace kg	60.00	80.00	70.00	N P
8	Kupus sve sorte srednja standardno Domace kg	15.00	25.00	20.00	P P
9	Luk beli sve sorte srednja standardno Domace kg	240.00	260.00	250.00	N P
10	Luk crni sve sorte srednja standardno Domace kg	60.00	80.00	70.00	N P
11	Paškanat sve sorte srednja standardno Domace k g	190.00	210.00	200.00	N S
12	Praziluk sve sorte srednja standardno Domace kg	90.00	100.00	100.00	S
13	Pasulj šareni srednja standardno Domace kg	290.00	310.00	300.00	N P
14	Pasulj beli srednja standardno Domace kg	290.00	310.00	300.00	N P
15	Peršun korenaš srednja standardno Domace kg	190.00	210.00	200.00	N S
16	Peršun lišcar srednja standardno Domace veza	15.00	25.00	20.00	N P
17	Pecurke šampinjoni srednja standardno Domace kg	140.00	160.00	150.00	N P
18	Šargarepa sve sorte srednja standardno Domace kg	70.00	90.00	80.00	N P
19	Tikvice sve sorte srednja standardno Domace kg	30.00	50.00	40.00	N P
20	Krastavac salatar srednja standardno Domace kg	25.00	35.00	30.00	D